

Na osnovu člana 21 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list Crne Gore“, broj 77/08), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2013. godine, donijela je

ODLUKU
O OBJAVLJIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA
MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Član 1

Objavljuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, koji je potpisan 11. marta 2013. godine u Tirani.

Član 2

Tekst Sporazuma iz stava 1 ove Odluke, u originalu na crnogorskom jeziku, glasi:

SPORAZUM
između
Vlade Crne Gore
i
Savjeta ministara Republike Albanije
o uzajamnoj zaštiti tajnih podataka

Vlada Crne Gore i Savjet ministara Republike Albanije (u daljem tekstu "Strane"), Prepoznavajući važnu ulogu njihove međusobne saradnje sa ciljem stabilizacije mira, međunarodne bezbjednosti i uzajamnog povjerenja, Imajući u vidu da dobra saradnja može da zahtijeva razmjenu tajnih podataka među Stranama, Prepoznajući potrebu da ustanove pravila zaštite tajnih podataka koji se razmjenjuju u okviru političke, vojne, ekonomske, pravne, naučne, tehnološke ili bilo koje druge saradnje, kao i tajnih podataka koji nastaju u procesu takve saradnje, Imajući namjeru da obezbijede međusobnu zaštitu tajnih podataka, koje je klasifikovala jedna Strana i ustupila drugoj Strani, Sa željom da ustanove pravila koja regulišu uzajamnu zaštitu tajnih podataka koja će se primjenjivati na sporazume o saradnji i povjerljive ugovore, koji će ubuduće biti implementirani između Strana, a koji sadrže ili uključuju tajne podatke, Sporazumjele su se o sledećem:

Član 1
Definicije

U smislu ovog Sporazuma:

1. „**Tajni podaci**„ su :

- u Crnoj Gori

Tajni podaci su podaci čijim bi otkrivanjem nepozvanom licu nastupile ili mogle nastupiti štetne posljedice za bezbjednost Crne Gore ili za njene političke ili ekonomske interese, a odnose se na odbranu, javnu bezbjednost, vanjske poslove, obavještajnu i bezbjednosnu djelatnost državnih organa Crne Gore, naučne, istraživačke, tehnološke, ekonomske i finansijske interese države u oblastima odbrane, javne bezbjednosti, inostranih poslova, obavještajne, bezbjednosne djelatnosti državnih organa Crne Gore, i sisteme, uređaje, projekta i planove u oblastima odbrane, javne bezbjednosti, vanjskih poslova, obavještajne i bezbjednosne djelatnosti državnih organa Crne Gore.

- u Republici Albaniji

„ Državna tajna,„ je tajni podatak čije neovlašćeno otkrivanje može nanijeti štetne posljedice nacionalnoj bezbjednosti. Nacionalna bezbjednost znači odbranu suvereniteta, teritorijalnog integriteta, ustavno pravnog poretka i vanjskih odnosa Republike Albanije.

2. „**Tajni dokument,**„ je bilo koji zabilježeni podatak, bez obzira na njegovu fizičku formu ili karakteristike, uključujući, bez ograničenja, pisane ili štampane podatke, memorijske kartice i trake, mape, tabele, fotografije, slike, nacрте, gravure, skice, zabilješke, indigo papir i pisaće trake, kopije nastale na bilo koji način, i zvuk, glas, magnetski, elektronski, optički ili video zapis u bilo kojoj formi, prenosna oprema za automatsku obradu podataka sa kompjuterskim medijem za smještaj podataka i prenosni kompjuterski medij za smještaj podataka.

3. „**Tajni materijal,**„ je svaki dio mašinerije, oružja, opreme ili uređaja koji je proizveden ili je u procesu proizvodnje, čuvanja, obrade ili prenošenja, a koji sadrži tajne podatke.

4. „**Strana primalac,**„ je Strana kojoj se tajni podaci ili tajni materijali šalju.

5. „**Strana porijekla**“ je Strana koja inicira tajne podatke ili tajni materijal.

6. „**Treća strana**“ je država ili međunarodna organizacija, koja nije jedna od Strana ovog Sporazuma.

7. „**Nadležni bezbjednosni organ**“ je organ koji, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane sprovodi državnu politiku za zaštitu tajnih podataka, vrši opštu kontrolu u ovoj oblasti i implementira ovaj Sporazum. Ovi organi su navedeni u članu 4 ovog Sporazuma.

8. „**Princip „potrebno je da zna”**“ je neophodnost pristupa tajnim podacima u skladu sa službenim dužnostima i/ili za sprovođenje konkretnog službenog zadatka.

9. „**Ugovarač**“ je fizičko ili pravno lice koje ima pravni kapacitet da zaključuje povjerljive ugovore.

10. „**Povjerljivi ugovor**“ je sporazum između dva ili više državnih organa ili pravnih lica koji stvara i definiše prava i obaveze između njih a koji sadrži tajne podatke.

11. „**Posjetioци,**„ su zvanični predstavnici jedne Strane koji zahtijevaju da posjete ustanove ili objekte druge Strane a što uključuje tajne podatke ili tajne materijale.

12. „**Dozvola za pristup tajnim podacima za fizičko lice**“ je dokument za pristup tajnim podacima i tajnim materijalima koji je izdao Nadležni bezbjednosni organ državljaninu Strane u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

13. „**Dozvola za pristup tajnim podacima za pravna lica,**“ je dokument koji je izdao Nadležni bezbjednosni organ a koji dokazuje da kompanija/preduzeće ima fizičku i organizacionu sposobnost da koristi i čuva tajne podatke ili tajne materijale u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

14. „**Povreda bezbjednosti**“ je čin ili propust koji je suprotan nacionalnim zakonima i propisima a koji rezultira ili može rezultirati neovlašćenim pristupom tajnim podacima.

Član 2

Primjenjivost

Ovaj Sporazum sadrži sve aktivnosti prilikom kojih tajni podaci nastaju ili se razmijenjuju između Strana, fizičkih ili pravnih lica koja su pod nadležnošću svojih država u cilju izvršavanja svojih službenih dužnosti.

Član 3

Stepeni tajnosti

Strane se slažu da su sljedeći nivoi stepena tajnosti ekvivalentni i da odgovaraju nivoima stepena tajnosti koji su navedeni u nacionalnim zakonima i propisima Strana:

za Crnu Goru	ekvivalent na engleskom	za Republiku Albaniju
STROGO TAJNO	TOP SECRET	TEPËR SEKRET
TAJNO	SECRET	SEKRET
POVJERLJIVO	CONFIDENTIAL	KONFIDENCIAL
INTERNO	RESTRICTED	I KUFIZUAR

Član 4

Nadležni bezbjednosni organi

1. Nadležni bezbjednosni organi Strana su sljedeći:

-Za Crnu Goru

Direkcija za zaštitu tajnih podataka

-Za Republiku Albaniju

Direktorat za bezbjednost tajnih podataka

2. Nadležni organi obavještavaju jedni druge o nacionalnim zakonima i propisima koji su na snazi i koji regulišu zaštitu tajnih podataka.

3. Da bi se obezbijedila bliska saradnja u implementaciji ovog Sporazuma, nadležni bezbjednosni organi mogu održavati konsultacije na zahtjev jednog od njih.

4. Da bi se obezbijedio i održao uporedan standard bezbjednosti, nadležni organi, na zahtjev, obezbijeduju jedan drugom podatke o standardima bezbjednosti, procedurama i praksama zaštite tajnih podataka koje koristi njihova Strana.

Član 5

Bezbjednosni principi

1. U skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima, Strane će preduzeti sve neophodne mjere za zaštitu tajnih podataka koji nastaju ili se razmjenjuju u skladu sa ovim Sporazumom. Za tajne podatke koji nastaju ili se razmjenjuju u skladu sa ovim Sporazumom obezbijeduje se isti nivo zaštite koji se primjenjuje i za nacionalne tajne podatke, odgovarajućeg stepena tajnosti.
2. Strane blagovremeno obavještavaju jedna drugu o bilo kojoj promjeni u nacionalnim zakonima koja utiče na zaštitu tajnih podataka. U takvim slučajevima, Strane obavještavaju jedna drugu u skladu sa članom 4 st. 3 i 4 da bi se razgovaralo o mogućim izmjenama i dopunama ovog Sporazuma. U međuvremenu, tajni podaci se štite u skladu sa odredbama ovog Sporazuma, osim ako se drugačije ne dogovori pisanim putem.
3. U skladu sa nacionalnim zakonima i propisima pristup tajnim podacima se odobrava samo onim licima kojima je izdata dozvola za pristup tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti i u skladu sa principom „potrebno je da zna“.
4. Strana primalac je obavezna da:
  - a) ne otkriva tajne podatke trećoj Strani bez prethodne pisane saglasnosti Strane porijekla;
  - b) dodijeli tajnim podacima stepen tajnosti ekvivalentan stepenima navedenim u članu 3 ovog Sporazuma i obezbijeduje njihovu stalnu zaštitu;
  - c) ne koristi tajne podatke u bilo koju drugu svrhu osim one za koju su obezbijeđeni;
  - d) poštuje pravo intelektualne svojine i poslovne tajne koje su dio tajnih podataka.

Član 6

Prenošenje tajnih podataka

1. Tajni podaci se prenose putem diplomatskih ili vojnih kurira ili drugim sredstvima odobrenim od strane nadeležnih bezbjednosnih organa. Strana primalac potvrđuje, u pisanoj formi, da je primila tajne podatke.

2. U slučaju prenošenja velike pošiljke koja sadrži tajne podatke, nadležni bezbjednosni organi se međusobno usaglašavaju i odobravaju sredstva prevoza, rutu i druge mjere bezbjednosti.
3. Ostala odobrena sredstva prenosa tajnih podataka, uključujući i elektromagnetna sredstva, se mogu koristiti samo ako je tako dogovoreno između nadležnih bezbjednosnih organa.

Član 7

Označavanje tajnih podataka

1. Strana primalac označava primljene tajne podatke odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa članom 3.
2. Kopije, izvodi i prevodi primljenih tajnih podataka označavaju se i tretiraju kao i originali.
3. Isti postupak označavanja tajnih podataka se primjenjuje prilikom tajnih podataka koji nastaju u vezi sa povjerljivim ugovorom.

Član 8

Prevod i umnožavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci označeni stepenom tajnosti STROGO TAJNO / TOP SECRET / TEPĚR SEKRET prevode se ili umnožavaju samo uz pisanu saglasnost nadležnog bezbjednosnog organa Strane porijekla.
2. Kopije tajnih podataka označavaju se stepenom tajnosti kao i original. Tako umnoženi podaci podliježu istoj zaštiti kao i originalni podaci. Broj kopija se svodi na onaj koji je neophodan za službene potrebe.
3. Prevode tajnih podataka rade lica koja imaju odgovarajuću dozvolu za pristup tajnim podacima. Prevodi se označavaju istim stepenom tajnosti i moraju imati odgovarajuću napomenu na jeziku na kojem su prevedeni, u kojoj se navodi da sadrže tajne podatke Strane porijekla.

Član 9

Uništavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci se uništavaju na način da se spriječi njihova potpuna ili djelimična rekonstrukcija.
2. Tajni podaci stepena tajnosti STROGO TAJNO/ TOP SECRET/ TEPĚR SEKRET se ne uništavaju. Oni se vraćaju nadležnom bezbjednosnom organu Strane porijekla.
3. Strana porijekla može naknadnim pisanim putem izričito zabraniti umnožavanje, izmjene ili uništavanje tajnih podataka. Ukoliko je uništavanje tajnih podataka zabranjeno, oni se vraćaju Strani porijekla.
4. U slučaju krizne situacije, koja onemogućava zaštitu ili vraćanje tajnih podataka Strani porijekla, tajni podaci se odmah uništavaju. Strana primalac obavještava Stranu porijekla o uništavanju tajnih podataka.

Član 10

Povjerljivi ugovori

1. Povjerljivi ugovor se zaključuje i implementira u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima svake Strane. Na zahtjev, nadležni bezbjednosni organ svake Strane obezbjeđuje podatke o tome da li je predloženom ugovaraču izdata dozvola za pristup tajnim podacima za pravno lice, odgovarajućeg stepena tajnosti. Ako predloženi ugovarač nema bezbjednosnu dozvolu nadležni bezbjednosni organ svake Strane može sprovesti postupak bezbjednosne provjere ugovarača.
2. Aneks o bezbjednosti čini sastavni dio svakog povjerljivog ugovora ili podugovora kojim ugovarač Strane porijekla navodi koji se tajni podaci ustupaju ili nastaju od Strane primaoca i koji je odgovarajući stepen tajnosti dodijeljen ovim podacima.
3. Obaveza ugovarača da štiti tajne podatke u skladu sa povjerljivim ugovorom se odnosi, najmanje na sljedeće:
  - a. obavezu da će ugovarač otkriti tajne podatke samo licu kojem je prethodno izdata dozvola za pristup tajnim podacima za fizičko lice, koje ispunjava princip „potrebno je da zna“ i koje je zaposleno ili uključeno u sprovođenje ugovora;
  - b. obavezu da će koristiti sredstva za prenos tajnih podataka u skladu sa odredbama ovog Sporazuma;

- c. procedure i mehanizme za obavještanje o promjenama koje mogu nastati u vezi sa tajnim podacima zbog promjene njihovog stepena tajnosti ili zato što zaštita više nije neophodna;
  - d. obavezu da blagovremeno obavijesti nadležni bezbjednosni organ ugovarača o stvarnom ili potencijalnom neovlašćenom pristupu tajnim podacima sadržanim u ugovoru;
  - e. korišćenje tajnih podataka samo u svrhe koje su u vezi sa predmetom ugovora;
  - f. strogo pridržavanje odredbi ovog Sporazuma koje se odnose na procedure uništavanja tajnih podataka;
  - g. ustupanje tajnih podataka sadržanih u povjerljivom ugovoru Trećoj strani samo uz prethodnu pisanu saglasnost Strane porijekla.
4. Mjere koje su potrebne za zaštitu tajnih podataka kao i procedure za procjenu štete u slučaju gubitaka prouzrokovanih ugovaračima neovlašćenim pristupom tajnim podacima , naznačavaju se detaljnije u povjerljivom ugovoru.
5. Povjerljivi ugovori stepena tajnosti INTERNO / RESTRICTED / I KUFIZUAR sadrže odgovarajuću klauzulu koja označava minimalne mjere koje se primjenjuju za zaštitu takvih tajnih podataka. Dozvola za pristup tajnim podacima za pravno lice za ovakve ugovore nije neophodna.

Član 11

Posjete

1. Nadležni bezbjednosni organ Strane domaćina odobrava posjetu posjetiocima druge Strane kojima je izdata dozvola za pristup tajnim podacima za fizičko lice odgovarajućeg stepena tajnosti ukoliko im je potreban pristup tajnim podacima ili prostorijama odakle su tajni podaci potekli, gdje se rukovalo njima ili gdje se čuvaju.
2. Nadležni bezbjednosni organi se dogovaraju o procedurama posjete.
3. Zahtjev za posjetu sadrži sljedeće informacije:
  - a) ime i prezima posjetioca, datum i mjesto rođenja, broj pasoša;
  - b) državljanstvo posjetioca;
  - c) funkciju posjetioca i naziv organizacije koju predstavlja;
  - d) dozvolu za pristup tajnim podacima za fizičko lice odgovarajućeg stepena tajnosti;
  - e) svrhu, predloženi program rada i planirani datum posjete;

- f) nazive organizacija i objekata koji se žele posjetiti.
4. Nadležni bezbjednosni organi Strana mogu odobriti listu posjetilaca koji mogu dolaziti u ponovne posjete u periodu od 12 mjeseci u cilju izvršavanja povjerljivog ugovora. Uslovi specifičnih posjeta se direktno ugovaraju sa odgovarajućim nadležnim organima ugovarača.
  5. Svaka Strana štiti lične podatke posjetilaca u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

Član 12

Povreda bezbjednosti

1. U slučaju povrede bezbjednosti, nadležni bezbjednosni organ u čijoj je državi došlo do povrede, blagovremeno obavještava nadležni bezbjednosni organ druge Strane i pokreće odgovarajući postupak. Druga Strana, ukoliko je potrebno, saraduje u postupku.
2. Ukoliko se povreda bezbjednosti desi kod Treće strane, nadležni bezbjednosni organ Strane primaoca preuzima aktivnosti iz stava 1 ovog člana, gdje je to moguće.
3. Druga Strana se obavještava o rezultatima postupka i prima konačni izvještaj o uzrocima i obimu prouzrokovane štete.

Član 13

Troškovi

Svaka Strana snosi svoje troškove nastale u toku implementacije ovog Sporazuma.

Član 14

Rješavanje sporova

Bilo koji spor u vezi tumačenja ili primjene ovog Sporazuma rješava se dogovorom između Strana, bez obraćanja međunarodnom sudu ili Trećoj strani.

Član 15

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu danom prijema posljednjeg pisanog obavještenja, diplomatskim putem, u kojem Strane obavještavaju jedna drugu o ispunjenju svih unutrašnjih pravnih procedura koje su neophodne za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj Sporazum se može izmijeniti i dopuniti na osnovu uzajamne pisane saglasnosti Strana. Takve izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
3. Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeni vremenski period. Bilo koja Strana može otkazati ovaj Sporazum pisanim obavještenjem, diplomatskim putem, koje se prosljeđuje drugoj Strani. Otkaz stupa na snagu šest mjeseci nakon dana prijema obavještenja.
4. U slučaju otkaza ovog Sporazuma, svi tajni podaci koji su razmjenjivani u skladu sa ovim Sporazumom ostaju zaštićeni u skladu sa navedenim odredbama.

Zaključen u Tirani dana 11. marta 2013. godine, u 2 originalna primjerka, svaki na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako autentični. U slučaju bilo kakvog odstupanja u tumačenju, vjerodostojan je tekst na engleskom jeziku.

za Vladu Crne Gore
Igor Lukšić, s.r.

za Savjet ministara Republike Albanije
Edmond Panariti, s.r.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu CG-Međunarodni ugovori“.

Broj: _____
Podgorica, _____ godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović